

Udskriftsdato: 5. april 2026 (Gældende)

Udtalelse afgivet af Social- og Indenrigsministeriet vedrørende aktindsigt i navne på læger ansat i Region Hovedstadens akuttelevon 1813

Ministerium: Social- og Indenrigsministeriet

Udtalelse afgivet af Social- og Indenrigsministeriet vedrørende aktindsigt i navne på læger ansat i Region Hovedstadens akuttefon 1813

Ved brev af 14. januar 2015 har Region Hovedstaden rettet henvendelse til det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium, nu Social- og Indenrigsministeriet, med anmodning om, at ministeriet indleder en tilsynssag på baggrund af Statsforvaltningens udtalelser af 13. november og 15. december 2014 vedrørende Region Hovedstadens afslag til Dagens Medicin på aktindsigt i navne på læger ansat i Region Hovedstadens akuttefon 1813.

Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium meddelte ved brev af 9. april 2015 regionen, at ministeriet har taget sagen op til behandling i medfør af regionslovens § 31, jf. § 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Social- og Indenrigsministeriet har nu afsluttet sin behandling af sagen.

Det er efter offentlighedsloven udgangspunktet, at oplysninger om, hvilke personer der har truffet afgørelse, hvem der i øvrigt har medvirket i sagsbehandlingen, og hvem der er ansat i en bestemt (enhed hos en) myndighed, er undergivet aktindsigt. Det er ministeriets opfattelse, at man som offentligt ansat som udgangspunkt skal tåle, at ens navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold m.v. er oplysninger, der kan anmodes om indsigt i.

Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Ministeriet har i lyset heraf foretaget en vurdering af, om der ved meddelelse af aktindsigt i lægernes navne foreligger en nærliggende fare for, at private og offentlige interesser vil lide skade af betydning.

Det er efter en gennemgang af sagen Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at regionen ikke ved de indhentede udtalelser fra læger ansat i akuttefonen 1813 har tilvejebragt oplysninger, der giver et tilstrækkeligt konkret grundlag for at fastslå, at retten til aktindsigt i lægernes navne efter et konkret skøn findes at burde vige for de nærmere opregnede væsentlige hensyn til private interesser. Se nærmere herom i udtalelsens afsnit 3.4.2.

De af regionen anførte offentlige interesser i ikke at meddele aktindsigt i lægernes navne, bl.a. hensynet til driften af akuttefonen 1813 samt problemer med fremtidig rekruttering, har efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse heller ikke en sådan vægt, at det kan føre til en fravigelse af udgangspunktet, hvorefter aktindsigt i de ansattes navne skal meddeles. Se nærmere herom i udtalelsens afsnit 3.4.3.

Samlet set er det således Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at der ikke lovligt kan gives afslag på aktindsigt i oplysninger om navnene på de læger, som er ansat i Region Hovedstadens akuttefon 1813, med henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Social- og Indenrigsministeriet har dags dato anmodet Region Hovedstaden om inden udgangen af december 2015 at orientere Statsforvaltningen om, hvad regionen agter at foretage i anledning af ministeriets udtalelse.

Ved kopi af dette brev har Social- og Indenrigsministeriet dags dato meddelt Statsforvaltningen sin retsopfattelse.

Nedenfor følger en beskrivelse af sagen og en nærmere begrundelse for Social- og Indenrigsministeriets opfattelse.

Sagens baggrund

Den 13. januar 2014 anmodede tidsskriftet Dagens Medicin (ved Mette Boysen) Regions Hovedstaden om aktindsigt i en liste over læger ansat i Region Hovedstadens akuttefon 1813.

Den 28. januar 2014 meddelte Region Hovedstaden afslag på aktindsigt med følgende begrundelse:

”Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt begrænses ved undtagelse af visse oplysninger. Efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kan retten til aktindsigt således begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til bl.a. private interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Det er Region Hovedstadens konkrete vurdering, at en offentliggørelse af navnene på læger ansat i 1813 er omfattet af den pågældende bestemmelse i offentlighedsloven. Årsagen er nærmere bestemt den tilspidsede situation på området og risikoen for repressalier i form af chikane mv. over for læger, som er ansat i 1813.

Region Hovedstaden har overvejet, om de pågældende navne burde udleveres efter princippet om meroffentlighed i offentlighedslovens § 14, stk. 1, hvorefter det i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt skal overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af lovens undtagelsesbestemmelser, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt mv.

Det kan i den forbindelse oplyses, at de undtagne oplysninger er omfattet af tavshedspligt, jf. § 27, stk. 1, nr. 6, i bekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012 af forvaltningsloven, og allerede af den grund kan de pågældende oplysninger ikke udleveres efter meroffentlighedsprincippet i offentlighedslovens § 14, stk. 1.”

Den 31. januar 2014 indbragte Dagens Medicin afgørelsen for Statsforvaltningen efter reglerne i offentlighedslovens § 38, stk. 1. Region Hovedstaden meddelte ved brev af 7. februar 2014 til Statsforvaltningen, at man fastholdt afgørelsen af 28. januar 2014 med den i afgørelsen anførte begrundelse.

Den 10. april 2014 skrev Statsforvaltningen bl.a. følgende til Dagens Medicin:

”Det er Statsforvaltningens opfattelse, at Region Hovedstadens afslag på din begæring om aktindsigt ikke med rette kunne begrundes med henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5.

I vurderingen har vi lagt vægt på følgende:

Det fremgår af offentlighedslovens § 21, stk. 3, at oplysninger om ansattes navn og stilling m.v. som udgangspunkt ikke kan undtages fra aktindsigt.

For at kunne undtage disse oplysninger fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, skal der jf. ovenstående foreligge et klart behov for beskyttelse.

Det er Statsforvaltningens opfattelse, at Region Hovedstaden ikke har foretaget en konkret vurdering af de enkelte oplysninger og heller ikke klart har angivet en vis sandsynlighed for, at udlevering af oplysningerne vil have væsentlige skadevirkninger. ”

Statsforvaltningen skrev samtidig til Region Hovedstaden og anmodede regionen om at oplyse, hvad regionen agtede at foretage sig i anledning heraf.

Den 20. maj 2014 rykkede Statsforvaltningen på foranledning af en henvendelse fra Dagens Medicin af 8. maj 2014 Region Hovedstaden for svar på, hvad regionen agtede at foretage sig.

Region Hovedstaden genoptog herefter sagen og skrev den 3. juni 2014 bl.a. følgende til Dagens Medicin:

”Region Hovedstaden meddelte den 11. april 2014 Statsforvaltningen, at regionen på baggrund af Statsforvaltningens udtalelse havde besluttet at rette henvendelse til de i 1813 ansatte læger for at få et billede af, hvordan de pågældende lægefaglige medarbejdere måtte stille sig til en offentliggørelse af deres navne. Formålet med henvendelsen var at fore-

tage en nærmere og konkret undersøgelse af de ansatte lægers holdning til brug for gennemførelsen af en fornyet vurdering af sagen. Regionen ville efterfølgende træffe ny afgørelse i sagen og orientere Statsforvaltningen om denne. Du modtog kopi af meddelelsen til Statsforvaltningen.

Region Hovedstaden har herefter rettet henvendelse til samtlige læger ansat i 1813 og spurgt om deres holdning til en udlevering af deres navne til Dagens Medicin.

Af de 58 (af 160) læger, som har svaret på henvendelsen, har 24 læger ikke noget at indvende imod en udlevering af deres navne til Dagens Medicin. 34 læger ønsker derimod ikke, at deres navne udleveres til tidsskriftet.

Som begrundelse for ikke at ønske sit navn udleveret til Dagens Medicin har en læge bl.a. anført, at ansættelse som PLO'er i 1813 fagpolitisk er en varm kartoffel, som kan medføre negative konsekvenser, hvis der søges om ansættelse som vikar i almen praksis. Årsagen er, at man som medlem af PLO [Praktiserende Lægers Organisation] er blevet anbefalet at undlade at søge ansættelse i 1813, og at man dermed i givet fald betragtes som en "overløber".

En anden læge har bl.a. anført, at vedkommende snart skal købe privat praksis og frygter for PLO-kollegers reaktion, hvis vedkommendes navn offentliggøres i Dagens Medicin.

Endelig har en læge bl.a. oplyst, at forekomsten af repressalier fra tredjemand som følge af kendskab til identiteten af læger ansat i 1813 ikke kan udelukkes.

De begrundelser, som de ansatte læger har givet for ikke at ønske oplysninger om deres identitet udleveret til Dagens Medicin, må efter Region Hovedstadens opfattelse siges at dokumentere eksistensen af en konkret begrundet frygt for repressalier af forskellig art. Der forekommer således at være en klar risiko for væsentlige skadevirkninger – og dermed et manifest beskyttelsesbehov.

At det er et klart flertal af de responderende læger, som ikke ønsker deres navn udleveret til Dagens Medicin, understøtter efter Region Hovedstadens opfattelse den af regionen i afgørelsen af den 28. januar 2014 anlagte vurdering.

Region Hovedstaden ønsker derfor fortsat ikke at udlevere navne på de i 1813 ansatte læger til Dagens Medicin, ligesom det er regionens opfattelse, at der er hjemmel i offentlighedslovens § 33, nr. 5, til at afslå aktindsigt i navnene.

Region Hovedstaden har overvejet, om de pågældende navne burde udleveres efter princippet om meroffentlighed i offentlighedslovens § 14, stk. 1, hvorefter det i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt skal overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af lovens undtagelsesbestemmelser, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt mv.

Det kan i den forbindelse oplyses, at de undtagne oplysninger er omfattet af tavshedspligt, jf. § 27, stk. 4, nr. 5, i forvaltningsloven, og allerede af den grund kan de pågældende oplysninger ikke udleveres efter meroffentlighedsprincippet i offentlighedslovens § 14, stk. 1.”

Den 13. juni 2014 skrev Dagens Medicin til Region Hovedstaden, at man fortsat ønsker at klage over afslaget.

Den 24. juni 2014 fastholdt Region Hovedstaden afslaget på aktindsigt overfor Statsforvaltningen og anførte bl.a. følgende:

”Region Hovedstaden fastholder afgørelsen om afslag på aktindsigt med den i afgørelsen af 3. juni 2014 nævnte begrundelse.

Mette Boysen har som begrundelse for sin klage af 13. juni 2014 angivet, at hun har svært ved at forstå, at det skulle være lægernes vurdering, der kan afgøre, om hun kan få aktindsigt som ønsket.

Hertil skal kort bemærkes, at det ikke er de ansatte læger, der afgør, om Region Hovedstaden kan udlevere oplysninger om identiteten på ansatte i 1813 til tidsskriftet Dagens Medicin.

Lægernes tilbagemeldinger er derimod centrale for den vurdering, der ligger til grund for Region Hovedstadens afgørelse. Det forhold, at et overvejende flertal af de læger, der har svaret på regionens henvendelse, har angivet, at de bestemt ikke ønsker, at der udleveres oplysninger om deres identitet til Dagens Medicin, er således en konkret og aktuel underbygning af regionens begrundelse for at give afslag i sagen: Afslaget

er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Det er svar som de følgende, der efter Region Hovedstadens vurdering dokumenterer et klart og tydeligt behov for varetagelse af konkrete – både følelsesmæssige, arbejdsmiljømæssige og karrieremæssige – beskyttelseshensyn i lyset af den særlige og ekstraordinære konfliktpresede situation, som der har været og fortsat er tale om i forbindelse med etableringen af 1813:

1. Jeg er ikke interesseret i at få mit navn udleveret, idet jeg mener at aktiviteterne ved Dagens Medicin generelt har og vil være til skade for de ansatte. Af hensyn til min faste arbejdsplads ønsker jeg heller ikke at mit navn indgår i en offentlig debat, som med stor sandsynlighed vil have chikane til formål, idet jeg frygter at en sådan polemik også kan skade mit tilhørsforhold til min faste arbejdsplads.

2. Når et "underlødigt" blad som Dagens Medicin søger aktindsigt om de ansatte læger i 1813 med angivelse af navn, titel, uddannelse mm. er det næppe mhp. positiv omtale af lægerne eller 1813. Offentliggørelse af disse oplysninger vil lægge lægerne ud til offentlig og kollegial chikane fra dem der er modstandere af 1813, spec. PLO. undertegnede ønsker, at 1813 i videst mulig omfang beskytter anonymiteten af de ansatte læger. Min funktion i 1813 er blevet flere lægekolleger bekendt, formentlig hovedsagelig fra mine visitationsepikriser. Jeg har gennem de seneste måneder modtaget flere negative tilkendegivelser om min ansættelse i 1813. En offentliggørelse af mit navn til alle læger der læser Dagens Medicin kan komme til at have meget negativ indflydelse på mit virke som meget brugt kursusarrangør og underviser for praktiserende læger. Jeg ønsker derfor at 1813 søger at undgå aktindsigt for Dagens Medicin og lign. medier.

3. Jeg ønsker ikke at mit navn udleveres til Dagens Medicin med eventuel offentliggørelse til følge. Udlevering af oplysningerne vil have væsentlige skadevirkning for mig. Grunden er bl.a. de repressalier jeg var udsat for sidste år fra kollegaer, hvor jeg ikke deponerede min autorisation, i forbindelse med overenskomst forhandlingerne 2013.

4. Det ville kunne forringe mine muligheder for at få H stilling i almen medicin i Region H, da der er samtaler henover sommeren. Selvom 1813 er indført og besluttet på politisk baggrund er der fortsat rigtig mange almen praktiserende læge samt PLO som er imod den ny ordning

5. Som speciallæge i almen medicin vil jeg da helst undgå at mit navn udleveres til Dagens Medicin til evt. offentliggørelse. Dette i betragtning af at jeg har arbejdet en årrække i den tidl. PLO drevne lægevagt og da allerede har fået flere spydige kommentarer fra tidl. Kollegaer med PLO baggrund pga min ansættelse på 1813. Man kunne jo også være bekymret for at det kunne have betydning for et evt senere PLO relateret job igen.

6. Som kommende speciallæge i almen medicin, frygter jeg, selvom jeg stadig er YL og ikke PLO'er, at offentliggørelse af mit navn i Dagens Medicin vil kunne have nogle kedelige følger. Jeg tænker, at jeg vil risikere chikane og at min arbejde i 1813, vil få tilskrevet nogle forkerte motiver. Jeg skriver dette, da jeg allerede har følt mig nødsaget til at trække mig fra bestyrelsesarbejde, da det kom frem at jeg arbejder hos 1813. Jeg ønsker derfor ikke, at Dagens Medicin får aktindsigt i min ansættelse. Jeg håber, at dette ønske kan efterleves.

Hvis Statsforvaltningen måtte ønske at se alle de svar, som Region Hovedstaden har modtaget fra lægerne ansat i 1813, kan dette naturligvis godt lade sig gøre.

Det bemærkes, at det forhold, at et antal af lægerne ansat i 1813 har tilkendegivet, at de ikke har noget at indvende imod en videregivelse af deres identitetsoplysninger til Dagens Medicin, er indgået i Region Hovedstadens vurdering.

Ud fra en helhedsbetragtning er det imidlertid Region Hovedstadens konkrete og samlede vurdering – herunder fordi ikke alle de i 1813 ansatte læger har svaret på regionens henvendelse - at der ikke kan ekstraheres enkelte navne fra listen over læger ansat i 1813. ”

Den 26. juni 2014 skrev Dagens Medicin til Statsforvaltningen, at man fortsat ønsker at klage over regionens afslag på aktindsigt.

Den 13. november 2014 skrev Statsforvaltningen til Dagens Medicin, at det fortsat er Statsforvaltningens opfattelse, at Region Hovedstaden ikke med den anførte begrundelse kan afslå anmodningen om aktindsigt i navnene på de læger, der er ansat i Region Hovedstadens akuttelev 1813. Statsforvaltningen udtalte bl.a. følgende:

”Offentlighedslovens § 21, stk. 1 og 2 fastsætter, at offentlighedslovens regler om aktindsigt ikke gælder for sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste og konkrete personale sager. I de sidst-

nævnte sager skal der dog i medfør af bestemmelsen i § 21, stk. 3, meddeles aktindsigt i oplysninger om blandt andet den ansattes navn.

Hvis der ikke er anmodet om aktindsigt i en konkret personalesag, men mere bredt er anmodet om aktindsigt i navnet på den eller de personer, der har deltaget i behandlingen af en sag, finder § 21, stk. 2, jf. stk. 3, ikke anvendelse. I et sådan tilfælde skal spørgsmålet om aktindsigt vurderes efter offentlighedslovens almindelige regler om aktindsigt.

[...]

Region Hovedstaden har afslået din anmodning om aktindsigt under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Af denne bestemmelse følger det, at retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

[...]

Efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, kan der meddeles afslag på aktindsigt, i det omfang anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

[...]

Du har i relation til din anmodning om aktindsigt i e-mail af 31. januar 2014 oplyst til regionen, at den vedrører en gruppe ansattes offentlige rolle og ikke deres privatliv.

Der fremgår ikke i øvrigt oplysninger i den konkrete sag om baggrunden for din anmodning om aktindsigt, herunder ingen oplysninger om, at din anmodning skulle være fremsat med det formål at forfølge eller på anden måde genere de læger, der er ansat i Region Hovedstadens Akuttefon 1813.

Når Region Hovedstaden oplyser, at afslaget på aktindsigt er meddelt som følge af ”den tilspidsede situation på området og risikoen for represalier i form af chikane mv.” samt under henvisning til, at der er doku-

menteret et behov for ”varetagelse af konkrete – både følelsesmæssige, arbejdsmiljømæssige og karrieremæssige – beskyttelseshensyn i lyset af den særlige og ekstraordinære konfliktpressede situation”, må disse overvejelser antageligt bero på en generel vurdering af risikoen for, at de ansatte læger, hvis du meddeles aktindsigt i deres navne, kan risikere at blive udsat for chikane, repressalier og lignende.

Folketingets Ombudsmand har den 3. juli 2014 (sag nr. 14/01843) taget stilling til et lignende spørgsmål om aktindsigt. I sagen havde Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold undtaget oplysninger om navne og initialer på medarbejdere i ministeriet fra aktindsigt blandt andet under henvisning til, at den såkaldte ”Zornig-sag” havde medført en del artikler i medierne med fokus på ministeriets administration af puljer, og at navnet på souschefen i ministeriets kontor for puljestyring havde været nævnt i artiklerne, der havde medført usikkerhed og utryghed blandt ministeriets medarbejdere. Ombudsmanden anførte, at der ikke forelå nogen oplysninger om, at anmodningen om aktindsigt var fremsat med det formål at forfølge eller på anden måde genere ministeriets ansatte. På den baggrund måtte ombudsmanden forstå ministeriets afslag således, at det – i lyset af forløbet i den såkaldte ”Zornig-sag” – byggede på en generel vurdering af risikoen for, at de ansatte kunne blive omtalt i medierne på en måde, der kunne opleves krænkende. I forlængelse heraf udtalte ombudsmanden, at ”en vurdering af denne – helt generelle – karakter ikke kan give grundlag for afslag på aktindsigt i den foreliggende sag, hverken efter § 9, stk. 2, nr. 2, eller efter § 33, nr. 5. Det er netop lovens klare og grundlæggende udgangspunkt, at der er adgang til aktindsigt i navnene på ansatte i den offentlige forvaltning, og undtagelse for dette kan kun gøres under særlige omstændigheder og efter en helt konkret vurdering.”

Det er på denne baggrund sammenfattende Statsforvaltningens opfattelse, at Region Hovedstaden ikke med den anførte begrundelse kan afslå din anmodning om aktindsigt i navnene på de læger, der er ansat i Region Hovedstadens Akuttelevon 1813.

Statsforvaltningen har herved lagt vægt på, at Region Hovedstaden ikke har oplyst konkrete omstændigheder ved din anmodning om aktindsigt, der giver grundlag for afslag efter offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2 eller efter § 33, nr. 5.”

Den 9. december 2014 skrev Region Hovedstaden til Statsforvaltningen, at regionen fortsat fastholder sin afgørelse af 3. juni 2014 om afslag på aktindsigt i, hvilke læger der er ansat i akuttelefonen 1813. Regionen skrev således bl.a. følgende:

”RH [Region Hovedstaden] er enig i Statsforvaltningens afvisning af muligheden for at tage OFLs § 9, stk. 2, nr. 2, i brug i den foreliggende sag om 1813. Der foreligger således ingen udtalelser eller oplysninger i øvrigt i den konkrete sag, der indikerer, at DMs [Dagens Medicins] aktindsigtsanmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

RH finder imidlertid ikke, at Statsforvaltningens afvisning af § 33, nr. 5, som tilstrækkelig hjemmel er velunderbygget.

Udgangspunktet for regionens opfattelse er som nævnt ovenfor, at bestemmelsen i § 33, nr. 5, må kunne være relevant, hvor § 9, stk. 2, nr. 2, ikke kan bringes i anvendelse ved risiko for chikane.

Det er dernæst RHs opfattelse, at Statsforvaltningens sidestilling af hhv. den foreliggende sag vedrørende 1813 og ombudsmandens afgørelse i Zornig-sagen ikke er holdbar: I Zornig-sagen er en souschef blevet nævnt i en artikel, hvorefter ansatte i den pågældende afdeling i ministeriet frygter omtale af deres navne i forbindelse med en mulig omtale af Zornig-sagen i medierne. Der er tale om en generel vurdering, der alene udspringer af den konkrete omtale af souschefen i medierne. Hertil kommer, at der er tale om medarbejdere, der i et givet omfang kan have medvirket til en fejlagtig sagsbehandling.

I sagen vedrørende 1813 derimod er det – efter gennemførelse af en konkret spørgeskemaundersøgelse om de involverede lægers holdning – manifest, at et flertal af de responderende meget nødtønsker deres navn omtalt i Dagens Medicin, og at dette forbehold skyldes de over for Statsforvaltningen oplyste konkrete og meget varierende eksempler på både risikoen for chikane og på faktisk (altså allerede gennemført) chikane fra tredjemands side. Hertil kommer, at de pågældende læger i givet fald udsættes for risiko for chikane, alene fordi de passer deres arbejde i en vigtig offentlig sundhedsinstitution.

De anonymiserede høringssvar fra lægerne vedhæftes i deres helhed som bilag til sagen.

[...]

Den 14. februar bragte DM således, efter et besøg i 1813s lokaler, en artikel om akutfunktionen: ”Vi er mere engagerede, fordi vi ikke bliver betalt pr. ydelse”.

I artiklen citeres en læge ansat i 1813 for, at han ikke ønsker sit navn offentliggjort, fordi han ikke ønsker at blive kendt som ”skruebrækker” i sin omgangskreds. Lægen giver videre udtryk for, at han håber, at den nye akutfunktion vil medføre et opgør med primærsektoren, idet han ikke mener, at det kan lade sig gøre at levere ordentligt lægearbejde og samtidig være provisionslønt.

DM respekterer i artiklen lægens ønske om anonymitet og offentliggør ikke lægens navn. Det er Region Hovedstadens opfattelse, at det pågældende beskyttelseshensyn fortsat bør håndhæves. Kopi af DMs artikel vedhæftes.

Som det fremgår af artiklen, har DM selv været opmærksom på risikoen for chikane af lægerne ansat i 1813. Det bemærkes i denne anledning, at såfremt DM af denne grund efter en udlevering af lægernes navne til tidsskriftet måtte beslutte at undlade offentliggørelse af navnene, så vil selve udleveringen af navnene til tidsskriftet indebære, at anmodninger om aktindsigt i lægernes navne fra andre ikke vil kunne afslås – eller i hvert fald kun afslås efter OFL § 9, stk. 2, nr. 2. En udlevering af lægernes navne til DM vil derfor under alle omstændigheder prisgive det hensyn til beskyttelse af medarbejdere mod chikane, som regionen finder, at der er konkret behov for at varetage.

Det kan også oplyses, at Praktiserende Lægers Organisation (PLO) ved henvendelse til Datatilsynet den 16. april 2014 har givet udtryk for utilfredshed med, at Region Hovedstaden i forbindelse med afgivelse af svar i aktindsigtssager og offentliggørelse af orienterende materiale på regionens hjemmeside kun havde foretaget delvis anonymisering af telefonnumre tilhørende læger, der havde kontaktet 1813. Regionen tog – da det viste sig, at den skete anonymisering ikke havde været tilstrækkelig – initiativ til at anonymisere det på regionens hjemmeside liggende materiale vedr. sagen fuldstændigt.

RH havde således ikke til hensigt at hænge konkrete læger ud i medierne. Dette fremgår også af, at regionen ved sin første henvendelse til Lægeforeningen med en orientering om, at regionen havde konstateret, at konkrete læger havde foretaget opkald til 1813 uden nogen lægefaglig eller anden sundhedsmæssig årsag, ikke oplyste Lægeforeningen om lægernes navne. Lægeforeningen fik først oplysning om de pågældende lægers navne i forbindelse med, at Det Lægeetiske Nævn i Lægeforeningen skulle tage stilling til lægernes opkald til 1813.

Også orienteringen af regionsrådets politikere om sagen skete med bilagsmateriale i anonymiseret form.

RH erklærer sig således enig i DM og PLOs holdning i relation til spørgsmålet om behovet for anonymisering af oplysninger vedr. personer involveret i diskussionen om 1813.

Behovet for håndhævelse af beskyttelseshensynet har været stort i hele 2014. Behovet er stadigvæk aktuelt og bør derfor som nævnt ovenfor fortsat håndhæves.

RH fastholder således under henvisning til ovennævnte sin afgørelse med henvisning til de i sagen allerede oplyste begrundelser. ”

Statsforvaltningen skrev den 15. december 2014 til regionen, at afslag på aktindsigt ikke er i overensstemmelse med den retsopfattelse, som fremgår af Statsforvaltningens udtalelse af 13. november 2015, og Regionsrådet blev derfor anmodet om en udtalelse.

Statsforvaltningen oplyste om reglerne i regionslovens § 31, jf. lov om kommunernes styrelse § 50 b om tvangsbøder.

Ved brev af 14. januar 2015 anmodede Region Hovedstaden det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium om at indlede en tilsynssag på baggrund af Statsforvaltningens udtalelser af 13. november og 15. december 2014.

Regionen anmodede i brevet bl.a. om, at ministeriet *”tillægge[r] optagelsen af sagen opsættende virkning, således at regionen ikke er forpligtet til at reagere på Statsforvaltningens udtalelse af 15. december 2015, førend ministeriets afgørelse i sagen foreligger. ”*

I brevet af 14. januar 2015 anførte regionen bl.a. følgende:

”RH er fortsat ikke enig i Statsforvaltningens vurdering af det juridiske grundlag og sagens faktiske omstændigheder. Uanset dette har RH gjort klar til at ekspedere aktindsigten, men har dog i lyset af, at der er hengået mere end seks måneder siden sidste konkrete vurdering, ønsket at sikre sig at der ikke fortsat består en konkret risiko for chikane i forhold til de i regionen ansatte læger.

I den forbindelse er der konkret syv læger, der har frabedt sig at deres navne udleveres til DM. Regionen finder, at tre af disse lægers begrundelse for ikke at ønske oplysninger om deres identitet udleveret til

DM dokumenterer en så konkret frygt og dermed risiko for chikane, at navnene ikke umiddelbart kan udleveres. Regionens henvendelse til de pågældende læger i 1813 samt de tre lægers svar vedhæftes.

Årsagen til den faktuelle chikane – og til de pågældende lægers frygt for yderligere chikane i tilfælde af offentlighed om deres ansættelse i 1813 – skal søges i den anspændte situation imellem RH på den ene side og Praktiserende Lægers Organisation (PLO) på den anden side. [...]

At denne risiko for kollegial chikane er manifest illustreres efter RHs opfattelse, udover af modtagne indsigelser fra læger ansat i 1813, af den retorik, der anvendes i en artikel af 9. januar 2015 fra Dagens Medicin, hvor formanden for PLO bl.a. ”råder [...] læger til at tænke sig godt om”, inden de søger ansættelse i 1813. [...]

RH finder, at dette er en tydelig indikation på, at de i 1813 ansatte lægers frygt for chikane er både velbegrundet og berettiget. Artiklen fra DM vedhæftes. ”

[...]

RH anmoder derfor Økonomi- og Indenrigsministeriet om at tage denne sag op af egen drift, jf. den kommunale styrelseslovs § 53 a, idet sagen har således efter regionens vurdering både principiel og generel betydning. Der henvises til den konkrete foreliggende risiko for (yderligere) trusler imod offentligt ansatte, til risikoen for driftsforstyrrelser i 1813 til skade for borgere i RH og til hensynet til den fremtidige anvendelse af den nye offentlighedslovs regler om undtagelser fra retten til aktindsigt for så vidt angår offentligt ansatte. Der henvises også til den offentlige interesse, som 1813 har i at kunne rekruttere læger til akutfunktionen.

[...]

Det er RHs opfattelse, at afvisningen af DMs anmodning om aktindsigt i den foreliggende sag har hjemmel i OFL § 33, nr. 5.

[...]

Et sådant behov [for at bringe bestemmelsen i anvendelse] er i den foreliggende helt ekstraordinære situation som nævnt dokumenteret ved konkrete anmodninger om at undlade videregivelse af oplysninger om

deres identitet til DM, fremsendt til RHs administration fra læger ansat i 1813. Behovet, der fremstår klart og velbegrunder, er hermed underbygget med hensyn til faktisk chikane og reel frygt for (yderligere) chikane i tilfælde af videregivelse af identitetsoplysningerne til DM. Senest og helt aktuelt er det med DM-artiklen fra januar 2015, hvor PLO synes at betegne læger, der tager ansættelse i 1813, som ukollegiale og usolidariske, dokumenteret, at de i 1813 ansatte læger er udsat for et særdeles voldsomt pres.

Hertil kommer, at Statsforvaltningens sidestilling af den foreliggende sag vedrørende 1813 og ombudsmandens afgørelse i Zornig-sagen efter RH-opfattelse ikke forekommer holdbar: I Zornig-sagen er en souschef blevet nævnt i en artikel, hvorefter ansatte i den pågældende afdeling i ministeriet frygter omtale af deres navne i forbindelse med en mulig omtale af Zornig-sagen i medierne. Der er tale om en generel vurdering, der alene udspringer af den konkrete omtale af souschefen i medierne. Hertil kommer, at der er tale om navne på medarbejdere, der har medvirket ved behandlingen af en konkret sag.

I sagen vedrørende 1813 opstår beskyttelsesbehovet derimod ikke som følge af behandlingen af en konkret sag, men på grund af den helt ekstraordinære situation, at risikoen for chikane udspringer af lægernes ansættelsesforhold i sig selv. [...]

Endelig skal det forhold nævnes, at de pågældende læger i givet fald udsættes for risiko for chikane, alene fordi de passer deres arbejde i en vigtig offentlig sundhedsinstitution, hvilket aspekt efter RHs opfattelse også bør tillægges vægt i den foreliggende sag.

De konkrete og aktuelle anmodninger fra anonymitet fra tre læger ansat i 1813 udgør efter RHs opfattelse – sammen med det i sagen herudover i øvrigt anførte – et tilstrækkeligt grundlag for at bringe bestemmelsen i OFL § 33, nr. 5, i anvendelse i relation til de i 1813 ansatte læger. ”

De tre lægers svar, som Region Hovedstaden i anonymiseret form har vedlagt regionens brev af 14. januar 2015, indeholder blandt andet følgende:

”Jeg har været udsat for verbal chikane fra 4-5 kolleger som er medlemmer af PLO. Disse har i stærke vendinger fordømt, at jeg lod mig ansætte i 1813. ”

” 1) Jeg ønsker IKKE at mit navn videregives til Dagens Medicin- da mine børn (store børn) er blevet chikaneret (andre børns forældre, vidende om min ansættelse)

2) Jeg ER ophørt – og dette skal hvis udlevering af navn ikke kan undgås, KLART ANFØRES

3) Når jeg skal købe praksis i regionen, hvor jeg også kører lægevagt, er der læger der klart har meldt ud at de IKKE vil ansætte læger der har arbejdet på 1813

4) Der ER ansættelser jeg IKKE har fået pga 1813 tilknytningen”

”Jeg er medlem af PLO og med i lægevagtsordningen i Region Sjælland. Jeg kan frygte, at en offentliggørelse i værste fald vil koste mig min ansættelse der, hvilket vil have store personlige konsekvenser for mig. ”

Ved brev af 6. februar 2015 orienterede Region Hovedstaden blandt andet ministeriet om, at regionen havde anmodet Statsforvaltningen om ikke at træffe afgørelse om anvendelse af tvangsbøder, førend ministeriets stillingtagen til sagen foreligger.

Den 25. marts 2015 skrev det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium bl.a. til Region Hovedstaden, at ministeriet ikke kan tillægge sin behandling af sagen opsættende virkning, da der ikke efter § 55, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse er adgang til at tillægge ministerens behandling af en sag efter § 53 i lov om kommunernes styrelse opsættende virkning som følge af den manglende retsvirkning, der er knyttet til en vejledende udtalelse om lovligheden. Der kan alene træffes bestemmelse om opsættende virkning i forbindelse med ministerens behandling af en sag efter §§ 52 og 53 a i lov om kommunernes styrelse.

Ministeriet meddelte ligeledes, at man ville anmode Statsforvaltningen om en udtalelse samt kopi af sagens akter. Denne anmodning blev sendt samme dag.

Statsforvaltningen har ved brev af 27. marts 2015 fremsendt sin udtalelse om sagen samt kopi af sagens akter. Statsforvaltningen henholder sig til udtalelsen af 13. november 2014.

Den 9. april 2015 meddelte det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium, at ministeriet havde besluttet at tage sagen op til behandling i medfør af regionslovens § 31, jf. § 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse. Regionen blev anmodet om eventuelle yderligere bemærkninger til sagen.

Region Hovedstaden meddelte ved brev af 30. april 2015, at regionen ikke har yderligere bemærkninger til sagen.

Den 19. maj 2015 sendte Region Hovedstaden en artikel fra Ugeskrift for Læger, hvor formanden for PLO bliver interviewet og bl.a. udtaler: ”Der er desværre speciallæger i almen medicin med i 1813,

og vi synes, det er rigtigt ærgerligt, at vi ikke kan stå sammen om ikke at gøre det. Vi vil fraråde, at almenmedicinere og især PLO-medlemmer, som jo er dem, jeg kan tale for, går ind og forsøger at lappe på systemet. ”

Regionen anførte, at dette yderligere dokumenterer, at den af Region Hovedstaden fremhævede konflikt, som begrundet regionens ønske om ikke at udlevere navne på læger ansat i 1813 til tidsskriftet Dagens Medicin, fortsat er aktuel.

Den 23. juni 2015 sendte Region Hovedstaden i forlængelse af e-mailen af 19. maj 2015 et uddrag af nyhedsbrev nr. 8/2015 fra PLO-Hovedstaden. Regionen anførte i den forbindelse blandt andet følgende:

”[...]

I forhold til det i nedenstående refererede dokumenterer det nu foreliggende nyhedsbrev en skærpet holdning i den af sagen omhandlede konflikt. [...]

PLO-Hovedstaden fraråder i lighed med tidligere sine medlemmer at tage ansættelse i 1813, men betoner nu yderligere, at man finder det ”usolidarisk” at tage ansættelse i 1813.

Hertil kommer, at det nu oplyses, at man ”overvejer sanktionsmuligheder” over for medlemmer, der vælger at tilsidesætte PLO-Hovedstadens råd.

PLO-Hovedstaden beder endelig sine medlemmer om at orientere uddannelseslægerne om organisationens holdning. ”

Det fremsendte uddrag af nyhedsbrev nr. 8/2015 fra PLO-Hovedstaden havde blandt følgende indhold:

”Til praktiserende læger i Region Hovedstaden

Nyhedsbrev nr. 8/2015 fra PLO-Hovedstaden

[...]

1813

PLO-Hovedstaden fraråder fortsat vore medlemmer at tage ansættelse i EVA/1813. Vi finder det usolidarisk at tage ansættelse i EVA/1813.

Vi beder vore medlemmer at orientere uddannelseslægerne om PLO-Hovedstadens holdning.

PLO-Hovedstaden overvejer sanktionsmuligheder over for de medlemmer, der vælger at tilsidesætte PLO-Hovedstadens udmelding om, at det frarådes at arbejde i EVA/1813. ”

Den 26. oktober 2015 sendte Region Hovedstaden i forlængelse af e-mails af 19. maj og 23. juni 2015 to artikler og et debatindlæg bragt i Ugeskrift for Læger i oktober 2015. Regionen anførte i den forbindelse blandt andet følgende:

”Det vedhæftede mediemateriale dokumenterer efter Region Hovedstadens [opfattelse] eksistensen af en særdeles anspændt situation, som må antages let at ville kunne resultere i chikane mod læger ansat i 1813. ”

Den fremsendte artikel af 12. oktober 2015 fra Ugeskrift for Læger med overskriften ”Man kan ikke lukke munden på Liljefred” havde bl.a. følgende indhold:

Modigt, vigtigt og stærkt er alle ord, der går igen i kommentarsporet til læge Frederik Liljefreds debatindlæg om Region Hovedstadens overdrevne magtanvendelse. Hele 26 kommentarer, hvoraf stort set alle er rygklappere til Frederik Liljefred.

I 2013 etablerede han en hjemmeside ved navn 18-13.dk, som han brugte som platform til sin kritik af akuttelefonen 1813. Det blev starten på en længere yringsfrihedssag hos Ombudsmanden om, at Region Hovedstaden ville lukke munden på Frederik Liljefred. Ombudsmanden har nu truffet afgørelse i sagen og givet regionen en hård kritik.

”Målet med at melde sagen til Ombudsmanden var at statuere et eksempel på, at offentligt ansatte har ret og pligt til at ytre sig”, siger Frederik Liljefred tilfreds og fortsætter:

”Alt i alt handler det om, at jeg gerne vil være en god kollega. Det værste er uretfærdighed, så derfor vil jeg ikke se stille til, mens mine kollegaer bliver behandlet dårligt, og når jeg først bider mig fast, så følger jeg sagen til dørs”.

[...]

Den fremsendte artikel af 26. oktober 2015 fra Ugeskrift for Læger med overskriften ”PLO-Hovedstaden vil sanktionere 1813-læger havde bl.a. følgende indhold:

”Efter et konkret ønske fra PLO-Hovedstaden har Lægeforeningens bestyrelse nu bestilt en undersøgelse af mulighederne for at sanktionere og i yderste konsekvens ekskludere medlemmer af PLO.

[...]

Den konkrete grund til, at emnet er havnet på bestyrelsens bord, er de PLO-medlemmer, der er ansat i 1813 i Region Hovedstaden, og som PLO-Hovedstaden vil have undersøgt mulighederne for at kunne sanktionere, forklarer formanden for PLO-Hovedstaden, Flemming Skovsgaard.

[...]

Emnet var til debat på PLO-Hovedstadens bestyrelsesmøde 14. september, og to dage senere sendte PLO et nyhedsbrev ud, hvor forslaget var beskrevet på denne måde:

PLO-Hovedstaden har stillet forslag om, at medlemmer af PLO, der på trods af PLO's klare anbefaling tager ansættelse i Region Hovedstadens akutordning, 1813/EVA, skal kunne udsættes for sanktioner fra PLO's side. Der kunne f.eks. være tale om trinvise sanktioner, startende med advarsel, derefter bod og yderste fald måske eksklusion.

Christian Freitag, formand for PLO, har båret forslaget fra PLO-Hovedstaden videre til Lægeforeningens bestyrelse. Også Christian Freitag skriver et svar til de kritiske læger:

PLO's bestyrelse har ikke taget stilling hverken for eller imod dette forslag. Men vi har ment, at det er vigtigt at få klarhed over, om sådanne sanktionsbestemmelser rent juridisk kan indføres inden for rammerne af Lægeforeningens vedtægter, skriver han.

[...]”

I det fremsendte debatindlæg bragt i Ugeskrift for Læger af 26. oktober 2015 under overskriften ”Et spørgsmål om fællesskab” anfører formand for PLO-Hovedstaden Flemming Skovsgaard bl.a. følgende:

”.. Og jeg kan godt forstå, at forslaget om at indføre sanktionsbestemmelser mod medlemmer af PLO vækker stærke følelser. Med udgangspunkt i 1813-sagen har bestyrelsen for PLO-Hovedstaden valgt at rejse en væsentlig debat, som handler om grænserne for fællesskabet og om, hvor vi er loyale over for hinanden og over for det fælles bedste.

PLO-Hovedstaden og PLO-centralt har gennem et par år kæmpet en hård, men forgæves politisk kamp for at sikre de bedste rammer for patienter med akut behov for lægehjælp.

[....]

I disse forhandlinger er vi blevet svækket af, at adskillige PLO-medlemmer var ansat i 1813 i klar modstrid med PLO's fælles og meget klare opfordring.

Ved at arbejde for 1813 svækker enkelte af vores medlemmer vores forhandlingsposition og styrker et 1813, som ikke er til gavn for patienterne.

PLO-Hovedstadens bestyrelse tillader sig derfor at rejse et generelt spørgsmål: Hvis man nyder godt af PLO's fællesskab herunder ydelser og service, kan man så samtidig være illoyal og underminere vores muligheder på bekostning af det store flertal?

Det er baggrunden for, at PLO-Hovedstaden har taget handsken op og tager drøftelsen af, hvad fællesskabet betyder. Når vi kan se, at opfordringer ikke har betydning for den enkelte, hvordan reagerer vi så som organisation?

Kunne det f.eks. være ved advarsler, bøder, udelukkelse fra efteruddannelse eller i yderste fald måske eksklusion?

[...]

Men jeg vil gerne understrege, at PLO er et fagligt fællesskab for alle praktiserende læger.

[...]"

Social- og Indenrigsministeriets udtalelse

1. Tilsynsmyndighedernes kompetence

Tilsynet med regionerne varetages af Statsforvaltningen, jf. § 30 i regionsloven¹.

Statsforvaltningen fører tilsyn med regionerne efter reglerne i kapitel 6 (§§ 47-51) i lov om kommunernes styrelse², jf. regionslovens § 31.

Statsforvaltningens tilsyn er et retligt tilsyn. Statsforvaltningen fører tilsyn med, at regionerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. § 48, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Statsforvaltningen kan ikke tage stilling til, om regionernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller til spørgsmål om skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen.

Statsforvaltningen fører ikke tilsyn, i det omfang særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling i den pågældende sag, jf. § 48, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse.

Social- og Indenrigsministeriet er ikke i almindelighed klageinstans over for Statsforvaltningen. Ministeriet kan af egen drift tage spørgsmål om lovligheden af en regions dispositioner eller undladelser, som Statsforvaltningen har udtalt sig om, op til behandling, når ministeriet skønner, at sagen er af principiel eller generel betydning eller har alvorlig karakter, jf. § 53, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, jf. regionslovens § 31.

2. Retsgrundlaget

2.1. Offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2

Bestemmelsen er sålydende:

”§ 9. [...]

Stk. 2. Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 7 kan, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, afslås, i det omfang

1) [...]

2) anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål el.lign. ”

Følgende er anført under de almindelige bemærkninger til L 144 (Folketingstidende (elektronisk udgave), fremsat den 7. februar 2013, Folketingsåret 2012-2013, side 34):

”4.4.2.3. Justitsministeriet kan endvidere tiltræde, at en aktindsigtsanmodning, der må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende, kan afslås. Ved udtrykket ”lignende” sigtes til den form for intimidering, som ikke med sikkerhed kan karakteriseres som retsstridig, men som offentligt ansatte efter, hvad der må antages at være den almindelige opfattelse i samfundet, ikke bør tåle. Indholdet af denne standard vil kunne ændre sig i takt med en ændret opfattelse i samfundet.”

Følgende er anført under de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 9 (Folketingstidende (elektronisk udgave), L 144, fremsat den 7. februar 2013, Folketingsåret 2012-2013, side 73):

”Efter bestemmelsen i *stk. 2, nr. 2*, kan der endvidere meddeles afslag på en anmodning om aktindsigt, i det omfang anmodningen må antages at *skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende*. Denne del af bestemmelsen er i vidt omfang en videreførelse af, hvad der allerede følger af gældende ret, og giver udtrykkelig mulighed for at afslå anmodninger om aktindsigt, hvis der er tale om klare tilfælde af misbrug.

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes, hvor en anmodning om aktindsigt i en sag eller i dokumenter har til formål at skabe grundlag for retsstridige forhold eller har til formål at forfølge eller på lignende måde genere myndighedens ansatte eller privatpersoner (chikane).

Ved vurderingen af, om det kan lægges til grund, at en aktindsigtsanmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende, må der tages udgangspunkt i de konkrete omstændigheder ved anmodningen. Det kan i den forbindelse f.eks. indgå, om ansøgeren selv har givet udtryk for, at anmodningen fremsættes med det formål at genere eller forfølge en person m.v., ligesom der kan lægges vægt på, om ansøgeren tidligere har benyttet oplysninger, som den pågældende har fået aktindsigt i, til at begå retsstridige forhold. Der kan endvidere lægges vægt på, om ansøgeren ved møder eller telefonisk har optrådt truende.”

Der henvises desuden til Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014, side 220f, hvor der bl.a. står følgende:

”Efter bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 2, kan der meddeles afslag på en anmodning om aktindsigt, i det omfang anmodningen må antages at *skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende*. Der er i vidt omfang en videreførelse af, hvad der allerede fulgte af 1985-loven, [...] Det må dog – i lyset af den restriktive adgang til efter hidtidig praksis at meddele afslag med henvisning til et chikanøst øjemed, [...] – antages, at der med bestemmelsen i § 9, stk. 2, nr. 2, formentlig er sket en (lille) udvidende af adgangen til at meddele afslag på aktindsigt, når der er tale om chikane.

[...]

Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes, hvor en anmodning om aktindsigt i en sag eller i dokumenter har til formål at skabe grundlag for retsstridige forhold eller har til formål at forfølge eller på lignende måde genere myndighedens ansatte eller privatpersoner (chikane). [...]

Ved vurderingen af, om det kan lægges til grund, at en aktindsigtsanmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende, herunder chikane, må der tages udgangspunkt i *de konkrete omstændigheder ved anmodningen*.

[...]

Det må således kræves, at der i lyset af de foreliggende omstændigheder i et eller andet omfang foreligger en (konkret) begrundet mistanke (antagelse) om det chikanøse øjemed mv. Der skal [...] være tale om ”klare tilfælde af misbrug.”

2.2. Offentlighedslovens § 21

Bestemmelsen er sålydende:

”§ 21. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter bortset fra bestemmelsen i § 8 heller ikke andre sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager som nævnt i stk. 2 skal der i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. For så vidt angår ansatte i chefstillinger, gælder lovens almindelige regler endvidere for oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover. Det gælder dog kun for et tidsrum af 2 år efter, at den endelige afgørelse er truffet.

Stk. 4. [...]”

Følgende er anført under de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 21 (Folketingstidende (elektronisk udgave), L 144, fremsat den 7. februar 2013, Folketingsåret 2012-2013, side 85ff):

”Bestemmelsen i stk. 1 undtager sager om ansættelse og forfremmelse i det offentlige tjeneste fra retten til aktindsigt, mens andre sager vedrørende enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige (suspension, afskedigelse m.v.), som udgangspunkt er undtaget fra aktindsigt i medfør af stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 2, stk. 2, 1. pkt., mens bestemmelserne i stk. 2, 3 og 5 indholdsmæssigt svarer til den gældende lovs § 2, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3 og 4.

[...]

Det nævnte udgangspunkt er dog for det første modificeret ved, at det i stk. 3, 1. pkt., er bestemt, at visse ”standardprægede” oplysninger – såsom den ansattes navn, stilling,

uddannelse og arbejdsopgaver – er omfattet af loven.”

Som nævnt i de specielle bemærkninger svarer bestemmelsen i offentlighedslovens § 21 indholdsmæssigt til den dagældende offentlighedslovs § 2, stk. 2 - 4,³ der havde følgende ordlyd:

”§ 2. [...]

Stk. 2. Bortset fra bestemmelsen i § 6 gælder loven endvidere ikke for sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste. Det samme gælder for andre sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentlige tjeneste, jf. dog stk. 3 og § 4, stk. 2.

Stk. 3. I sager som nævnt i stk. 2, 2. pkt., gælder loven for oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. For så vidt angår ansatte i chefstillinger, gælder loven endvidere for oplysninger om disciplinære reaktioner af advarsel eller derover. Det gælder dog kun for et tidsrum af to år efter, at den endelige afgørelse herom er truffet.

Stk. 4. Justitsministeren kan bestemme, at loven i sager, der er omfattet af stk. 2, 2. pkt., tillige skal gælde for andre oplysninger end dem, der er nævnt i stk. 3. ”

Om baggrunden for, at de i offentlighedslovens § 2, stk. 3, nævnte oplysningstyper er omfattet af offentlighedsloven, peges der i betænkning nr. 1349/1998, side 68, om aktindsigt i personalesager på følgende:

”Ved vurderingen af, hvilke oplysninger i personalesager der bør være omfattet af loven, har arbejdsgruppen i overensstemmelse med de synspunkter, der er anført under pkt. 2, taget som sit principielle udgangspunkt, at der skal være tale om oplysninger, som på den ene side kan siges at være af reel interesse for offentligheden, og som på den anden side kan offentliggøres uden væsentlige skadevirkninger for de ansatte eller for den pågældende ansættelsesmyndighed.

Dette udgangspunkt har fået arbejdsgruppen til, at offentlighedsloven – når der bortses fra oplysninger om disciplinærforseelser m.v., jf. herom nedenfor – bør omfatte oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsmæssige opgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. Arbejdsgruppen mener at kunne lægge til grund, at denne opregning i det væsentlige dækker de oplysninger, som offentligheden, herunder mediernes, kan have en reel interesse i. Viser der sig senere at være et behov for, at også andre oplysninger er omfattet af loven, vil justitsministeren kunne anvende den bemyndigelsesbestemmelse, der er indeholdt i arbejdsgruppens lovudkast. Det forudsættes i den forbindelse, at hensynet til de ansatte og til myndighedens personalemæssige interesser ikke i væsentlig grad taler imod, at oplysningerne undergives aktindsigt. ”

I de specielle bemærkninger til det lovforslag, der lå til grund for den dagældende bestemmelse,⁴ er blandt anført følgende:

”Til stk. 3.

Bestemmelsen indebærer, at visse oplysninger i konkrete personalesager som nævnt i stk. 2, 2. pkt., alligevel er omfattet af offentlighedsloven.

Det betyder, at spørgsmålet om aktindsigt for disse oplysningers vedkommende skal afgøres efter lovens almindelige regler. Oplysningerne vil derfor efter omstændighederne kunne undtages i medfør af lovens øvrige bestemmelser. Det gælder f.eks., hvis der er en konkret formodning for, at medarbejderen i givet fald vil blive udsat for repressalier, forulempelser eller lignende, jf. § 13, stk. 1, nr. 3.

[...]"

Der kan endvidere henvises til afsnittet om sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste i betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, side 461 ff.

Der henvises også til Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014, side 370f, hvor der bl.a. står følgende:

"Hvis der anmodes om aktindsigt i en konkret personalesag, er det udgangspunktet efter § 21, stk. 3, at navnet på den ansatte skal udleveres. Navnet på den ansatte vil dog efter en konkret vurdering kunne hemmeligholdes efter §§ 30-33 eller § 9, stk. 2, nr. 2, [...]"

Hvis der derimod mere bredt anmodes om aktindsigt i navnet på den eller de personer, der har deltaget i behandlingen af en sag, er der ikke tale om en anmodning om aktindsigt i en konkret personalesag, og anmodningen skal derfor ikke behandles efter § 21, stk. 2, jf. stk. 3. I et sådant tilfælde skal spørgsmålet om, hvorvidt navnet på de pågældende personer skal udleveres eller kan nægtes udleveret, vurderes efter offentlighedslovens almindelige regler om aktindsigt i §§ 30-33, [...] Udgangspunktet i sådanne tilfælde er – i lyset af princippet i § 21, stk. 3 – at de ansattes navn er undergivet aktindsigt. Dette indebærer, at offentligheden kan kræve at få oplyst navnet på den eller de personer, der har deltaget i behandlingen af en sag, ligesom der mere generelt kan anmodes om indsigt i navnene på de ansatte i et bestemt kontor. [...]"

[...]"

Sammenfattende kan det således anføres, at der som udgangspunkt gælder en ret til aktindsigt i navnet eller navnene på den eller de

ansatte, og det gælder, uanset hvilken sag eller hvilket dokument der indeholder navnet eller navnene. I særlige tilfælde er der hjemmel til at afslå anmodningen efter navnlig § 9, stk. 2, nr. 2, der indeholder hjemmel til at afslå anmodninger om aktindsigt, hvor der er begrundet mistanke om chikane af de ansatte, eller efter opsamlingsbestemmelsen i § 33, nr. 5. Se f.eks. FOB 1996, side 122, hvor ombudsmanden anerkendte, at der kunne være tilfælde, hvor hensynet til en medarbejder på en psykiatrisk afdeling efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde kan føre til at undtage oplysningen om den pågældendes navn efter § 13, stk. 1, nr. 6 (nu § 33, nr. 5). [...]"

Der kan i den sammenhæng henvises til en artikel skrevet af Kaj Larsen med overskriften Beskytter lovgivningen offentligt ansatte imod risikoen for at blive hængt ud? Artiklen er optaget i Peter Blume og Carsten Henriksen (red.), Forvaltning og retssikkerhed, Festskrift til Steen Rønsholdt, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014, side 209ff. I artiklen står der bl.a. følgende om spørgsmålet om ret til indsigt i navne på offentlige ansatte:

"Også i andre tilfælde, hvor borgeren ikke via myndighedernes breve eller på anden måde har fået (tilstrækkelig) indsigt i navne på sagsbehandlere mv., kan borgeren anmode myndigheden herom. Som altovervejende hovedregel har myndigheden pligt til at imødekomme en sådan anmodning på grundlag af reglerne om aktindsigt. Dette gælder, både når anmodningen skal behandles efter offentlighedslovens almindelige regler, som gælder for "enhver", og når anmodning skal behandles efter reglerne om partsaktindsigt i forvaltningsloven, som gælder for parter i afgørelsessager.

[...]

Også mediernes interesse i at få kendskab til navne på de medarbejdere, der har været involveret i et bestemt sagsforløb, skal i betydeligt omfang imødekommes på grundlag af offentlighedslovens bestemmelser om enhvers ret til aktindsigt, [...]"

2.3. Offentlighedslovens § 30, nr. 1

Bestemmelsen er sålydende:

"§ 30. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om

1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold og

2) [...]”

Følgende er anført under de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 30 (Folketingstidende (elektronisk udgave), L 144, fremsat den 7. februar 2013, Folketingsåret 2012-2013, side 102f):

”Bestemmelsen, der er enslydende med den gældende lovs § 12, stk. 1, undtager oplysninger om privatlivets forhold og erhvervsmæssige forhold fra retten til aktindsigt. Bestemmelsen er begrundet i hensynet til privatlivets fred og private erhvervsinteresser m.v.

[...]

Ved vurderingen af, hvilke oplysninger der kan anses for at vedrøre »private forhold«, må der – som efter den gældende lov – tages udgangspunkt i, om oplysningerne er af en sådan karakter, at de efter den *almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab*. Det er således ikke enhver konkret oplysning om enkeltpersoners forhold, der kan tilbageholdes med hjemmel i bestemmelsen.

[...]

Uden for bestemmelsen falder oplysninger af rent objektiv karakter, såsom oplysninger om udstedelse af pas og jagttegn, oplysninger om civilstand og oplysninger om indgåelse af ægteskab. Det samme gælder oplysninger om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved sagens behandling, samt oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. i offentlige registre, såsom folkeregisteroplysninger. ”

Der kan endvidere henvises til afsnittet om undtagelse af oplysninger om enkeltpersoners private forhold i betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, side 461ff. Se særligt side 649, hvor der står følgende:

”Oplysninger om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved sagens behandling, kan ikke undtages efter § 12, stk. 1, nr. 1, idet der ikke er tale om oplysninger om private forhold. I tilfælde, hvor der måtte være et klart behov for at beskytte den enkelte ansatte, vil oplysningen om den pågældendes navn dog efter en konkret vurdering kunne undtages efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6, jf. bl.a. FOB 1996, side 122. ”

I Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014, side 514ff står desuden bl.a. følgende:

”Oplysninger om, hvilke personer der har truffet afgørelse, og hvem der i øvrigt har medvirket i sagsbehandlingen, kan ikke undtages fra aktindsigt med henvisning til, at oplysningerne vedrører den ansattes private forhold (da deltagelse i sagsbehandlingen i en sag vedrører den ansattes tjenstlige forhold). [...] Kun i ganske særlige tilfælde kan der for at beskytte den (offentligt) ansatte være grundlag for over for en part eller andre at hemmeligholde, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt deltaget i behandlingen af en sag. Et sådant afslag vil imidlertid typisk ikke ske med hjemmel i § 30, nr. 1, men derimod efter opsamlingsbestemmelsen i § 33, nr. 5, [...] eller efter § 9, stk. 2, nr. 2, der indeholder hjemmel til at afslå anmodninger om aktindsigt, hvor der er begrundet mistanke om chikane af de ansatte, [...]”

I Højesterets dom i Ugeskrift for Retsvæsen 1988, s. 470 (U. 1988.470H) fandt Højesteret, at en borger havde krav på at få at vide af kommunen, hvilke folkeskolelærere på en skole der havde nedlagt arbejdet som protest mod indskrænkninger i skolevæsenet, idet arbejdsnedlæggelsen efter forarbejder og kommentarer til den dagældende offentlighedslov ikke kunne opfattes som ”personlige forhold” (nu ”private forhold”), jf. den daværende offentlighedslovs⁵ § 2, stk. 1, nr. 1, (nu § 30, nr. 1) eller som interesser, hvor hemmeligholdelse ”efter forholdets særlige karakter er påkrævet”, jf. den dagældende offentlighedslovs § 2, stk. 2, nr. 4, (den daværende opsamlingsbestemmelse). Det havde ingen betydning, hvortil borgeren ville anvende oplysningerne.

2.4. Offentlighedslovens § 33, nr. 5

2.4.1. Bestemmelsen er sålydende:

”§ 33. Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til:

[...]

5) Private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.”

Følgende er anført under de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 33, nr. 5, (Folketingstidende (elektronisk udgave), L 144, fremsat den 7. februar 2013, Folketingsåret 2012-2013, side 105f.):

”Bestemmelsen i nr. 5 – den såkaldte generalklausul – er enslydende med den gældende lovs § 13, stk. 1, nr. 6. Bestemmelsen har som efter gældende ret et snævert anvendelsesområde og forudsættes alene

anvendt, hvor hemmeligholdelse af hensyn til offentlige eller private interesser er klart påkrævet.

Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. ”

I Justitsministeriets vejledning nr. 9847 af 19. december 2013 om lov om offentlighed i forvaltningen er blandt andet anført følgende:

”**8.4.1.** [...] Efter bestemmelsens nr. 5 kan retten til aktindsigt endvidere begrænses, hvis det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser. Det er en betingelse for at undtage oplysninger efter bestemmelsen, at der er en nærliggende fare for, at de pågældende interesser vil lide skade.

8.4.6. Efter § 33, nr. 5 – den såkaldte generalklausul - kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bestemmelsen har et snævert anvendelsesområde og forudsættes alene anvendt, hvor hemmeligholdelse af hensyn til offentlige eller private interesser er klart påkrævet.

[...]”

I betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, kapitel 17, afsnit 4.1.2.1., side 658-659, er blandt anført følgende om bestemmelsen i den dagældende offentlighedslovs § 13, stk. 1 (nu § 33, stk. 1):

”**4.1.2.1.** Det følger af bestemmelsens formulering, at aktindsigt kun kan afslås, hvis det er nødvendigt til beskyttelse af ”væsentlige hensyn” til de i bestemmelsen opregnede interesser. Dette indebærer, at aktindsigt kun kan afslås i det tilfælde, hvor der er nærliggende fare for, at de nævnte interesser vil lide skade af betydning, jf. betænkning nr. 325/1963, side 61, og betænkning nr. 857/1978, side 263.

[...]"

I Justitsministeriets vejledning om aktindsigt i personalesager, 1997, er bl.a. anført følgende:

"17. Særligt om § 13, stk. 1, nr. 3.

[...]

Som et andet eksempel kan nævnes, at navnet på – og andre oplysninger om – den medarbejder, der har behandlet en sag, vil kunne tilbageholdes efter bestemmelsen (eventuelt i kombination med § 13, stk. 1, nr. 6), hvis der er en konkret formodning for, at medarbejderen i givet fald vil blive udsat for repressalier, forulempelser eller lignende."

I Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014, side 556ff står bl.a. følgende:

"Det følger af formuleringen af indledningen til § 33 ("nødvendigt"), at en anmodning om aktindsigt kun kan afslås, hvis retten til at blive gjort bekendt med oplysninger i en sag eller et dokument efter et *konkret skøn* findes at burde vige for de nærmere opregnede væsentlige hensyn til offentlige og private interesser. [...]

[...]

Oplysninger om, hvilke personer der har truffet afgørelse, og hvem der i øvrigt har medvirket i sagsbehandlingen, kan i almindelighed ikke undtages fra aktindsigt. [...] Kun i ganske særlige tilfælde kan der for at beskytte den offentligt ansatte være grundlag for over for en part eller andre at hemmeligholde, hvem der har truffet afgørelse i en sag, eller hvem der i øvrigt er ansat i myndigheden, [...] hvorefter udgangspunktet er, at den ansattes navn er undergivet aktindsigt, [...]."

2.4.2. Følgende praksis angående anvendelse af generalklausulen i forhold til aktindsigt i navne på offentligt ansatte kan fremhæves:

I en sag, der er optaget i Folketingets Ombudsmands beretning for 1996, side 122 ff. (FOB 1996.122) klagede en tidligere patient over, at Indenrigsministeriet havde afvist at pålægge Københavns Amtskom-

mune at udlevere navnene på to sygeplejersker, der arbejdede på en psykiatrisk afdeling. Københavns Amtskommune havde over for Indenrigsministeriet oplyst, at den tidligere patient havde overfuset adskillige ansatte i amtet og opsøgt en læge på dennes privatadresse, hvilket patienten havde bestridt.

Ombudsmanden udtalte blandt andet om den dagældende offentlighedslovs⁶ § 13, stk. 1, nr. 6 (nu § 33, stk. 1, nr. 5):

”Jeg anerkender at der kan være tilfælde, hvor hensynet til en medarbejder på en psykiatrisk afdeling efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde kan føre til at undtage oplysningen om den pågældendes navn efter offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6. Som det fremgår af det, jeg har anført ovenfor, skal der imidlertid være et klart behov herfor.

[...]

Som anført ovenfor er det forudsat at bestemmelsen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6, har et meget snævert anvendelsesområde. Anvendelse af bestemmelsen må derfor forudsætte at undtagelse fra aktindsigt er absolut påkrævet af hensyn til andre private eller offentlige interesser.

De har i sagen fremsat indsigelser imod de oplysninger om chikane, trusler m.v. som ligger til grund for Indenrigsministeriets udtalelse. Indenrigsministeriet har ikke søgt disse oplysninger nærmere dokumenteret.

Efter min opfattelse burde ministeriet på grundlag af Deres indsigelser have bedt Københavns Amtskommune om nærmere oplysninger om Deres opførsel over for personalet, herunder have søgt tilvejebragt oplysninger direkte fra de personalemedlemmer som var blevet forulempet, og fra læge (B). [...]”

I Østre Landsrets dom i Ugeskrift for Retsvæsen 2004, s. 1212, (U. 2004.1212 Ø) fandt landsretten, at Beskæftigelsesministeriet ikke kunne nægte en borger aktindsigt i navne og stilling på to medarbejdere i ministeriet. Borgeren ønskede, at Beskæftigelsesministeriet skulle oplyse navn og stilling på to medarbejdere i ministeriet, som på et tidspunkt i 1996 var placeret i to nærmere angivne lokaler beliggende over for borgerens lejlighed. Baggrunden herfor var, at borgeren var af den opfattelse, at de to ansatte stod bag en smædekampagne gående ud på, at borgeren skulle have optrådt uterligt i sin lejlighed, og at borgeren ønskede at få afklaret, om de pågældende ved domstolene kunne stilles til ansvar for smædekampagnen mod ham. Under sin korrespondance med ministeriet om udlevering af de ønskede oplysninger havde borgeren bl.a. betegnet medarbejderne som ”usle og løgnagtige”, ”pak og ros” og ”provokatører” samt ”nogle usle og løgnagtige smæderygtmagere”. Ministeriet nægtede at udlevere oplysningerne under

henvisning til den dagældende offentlighedslovs⁷ § 13, stk. 1, nr. 3, eller nr. 6 (nu § 33, nr. 1, og 5). Landsretten fandt, at indholdet af borgerens breve og hans adfærd i øvrigt ikke var af en sådan karakter, at ministeriet kunne nægte borgeren aktindsigt efter de påberåbte bestemmelser i offentlighedsloven, og tog derfor borgerens påstand om udlevering af navn og stilling på de to medarbejdere hos ministeriet til følge.

I FOB 2007.315 havde myndighederne givet afslag på aktindsigt i navne på dyrlæger der havde udskrevet for meget penicillin. I sagen havde myndighederne ved deres afslag på at give aktindsigt i navnene lagt vægt på risikoen for, at oplysningerne kunne blive misbrugt, misforstået eller give anledning til ubegrundede antagelser om ulovligheder m.v., hvis der blev givet indsigt i navnene.

Ombudsmanden udtalte bl.a. følgende på side 323-324:

”I almindelighed kan risikoen for at en ansøger eller andre misbruger eller misforstår de oplysninger som ansøgeren efter offentlighedsloven vil opnå indsigt i, ikke tillægges betydning ved myndighedernes stillingtagen til ansøgninger om aktindsigt. Dette må navnlig ses i lyset af at offentlighedsloven tillægger ”enhver” adgang til indsigt, og at loven ikke stiller krav om at ansøgninger om aktindsigt skal begrundes. [...] Heller ikke risiko for chikane af f.eks. offentligt ansatte kan normalt begrunde afslag, [...].

Uden for de lovbestemte tilfælde kan fravigelse af det omtalte udgangspunkt efter lovens forarbejder kun komme på tale i helt særlige og sjældne tilfælde hvor der er velunderbyggede og tungtvejende grunde som i høj grad sandsynliggør risiko for væsentlige skadevirkninger, jf. forudsætningsvis Østre Landsrets dom i Ugeskrift for Retsvæsen for 2004, s. 1212. ”

I FOB 2010 12-1 gav Forsknings- og Innovationsstyrelsen og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling en part i en afgørelsessag afslag på aktindsigt i navnene på to forbehandlere, dvs. to medlemmer af vedkommende forskningsråd, hvis opgave er at forbehandle sagen og på et efterfølgende møde i rådet at forelægge sagen for rådet til behandling og afgørelse. Ombudsmanden rejste sagen af egen drift.

Bestyrelsesformanden for Det Frie Forskningsråd pegede bl.a. på, at der ellers var risiko for, at offentligheden og ansøgerne fejlagtigt kom til at tillægge forbehandlerne et ansvar og en indflydelse, som de reelt ikke havde, ligesom det ikke kunne udelukkes, at forbehandlerne ville blive udsat for et urimeligt pres.

Ombudsmanden udtalte blandt andet i den foreløbige redegørelse:

”Bekymringen for at indsigt i forbehandlernes navne vil skade forskningssystemets effektivitet og forbehandlerne selv, ses ikke at være

underbygget af konkrete erfaringer. På den baggrund er det min foreløbige opfattelse at risikoen for skadevirkninger ikke er underbygget og sandsynliggjort på en sådan måde og i en sådan grad at myndighederne med rette ville kunne have meddelt afslag på aktindsigt i navnene efter forvaltningslovens § 15, stk. 1. ”

Ombudsmanden udtalte blandt andet i den endelige redegørelse:

”Det er således fortsat min opfattelse at der som altovervejende udgangspunkt er pligt til at give aktindsigt i forbehandlingernes navne, og at det gælder uanset om afgørelse (efterfølgende) træffes eller er truffet af forskningsrådet i plenum eller efter delegation.

For så vidt angår risikoen for negative reaktioner over for forbehandlere, anerkender jeg at en sådan risiko kan bestå, men mener ikke at det i almindelighed kan tillægges en sådan vægt at udgangspunktet om at aktindsigt skal meddeles, kan fraviges. ”

I FOB 2014-18 (”Zornig-sagen”) klagede en journalist til ombudsmanden over, at Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold havde undtaget fra aktindsigt navne og initialer på medarbejdere under kontorchefniveau, der havde deltaget i sagsbehandlingen af den såkaldte ”Zornig-sag”, da omtale af sagen i pressen havde medført usikkerhed og utryghed blandt ministeriets medarbejdere.

Ombudsmanden udtalte blandt andet følgende:

”Den sag, som du har søgt aktindsigt i, er ikke en personalesag, og spørgsmålet om aktindsigt i oplysningerne om navne på medarbejderne mv., skal således ikke afgøres efter bestemmelsen i § 21, men efter lovens almindelige regler. At der er aktindsigt, i navnet mv. i personalesager (der som anført i almindelighed er undtaget fra aktindsigt), må imidlertid understøtte, at der som udgangspunkt også er aktindsigt i tilsvarende oplysninger i sager, der ikke er personalesager. [...]

[....]

Som det fremgår af ordlyden af og forarbejderne til § 33, nr. 5, er bestemmelsen tiltænkt et snævert anvendelsesområde. Kun i ganske særlige tilfælde, hvor der måtte være et klart behov for at beskytte den enkelte ansatte, vil oplysningen om den pågældendes navn efter en konkret vurdering således kunne undtages efter bestemmelsen.

Det er i praksis efter § 13, stk. 1, nr. 6, i den tidligere offentlighedslov antaget, at hensynet til en medarbejder kan føre til, at navnet kan undtages fra aktindsigt, f.eks. hvis der foreligger en konkret begrundet mistanke om, at udlevering af vedkommendes navn kan medføre, at medarbejderen bliver udsat for chikane. ”

[...]

Af ministeriets afgørelse af 28. februar 2014 og uddybende begrundelse af 15. april 2014 – og af ministeriets udtalelse af 20. maj 2014 til mig – fremgår ingen oplysninger om, at din anmodning om aktindsigt skulle kunne anses som fremsat med det formål at forfølge eller på anden måde genere ministeriets ansatte.

[...]

På den baggrund må jeg forstå det således, at ministeriets afslag på aktindsigt alene bygger på en generel vurdering af risikoen for, at de ansatte kan blive omtalt i medierne på en måde, som kan opleves som krænkende, og at denne vurdering alene udspringer af et konkret forløb i den såkaldte Zornig-sag. [...]

Det følger under alle omstændigheder af det, der er anført ovenfor [...], at en vurdering af denne – helt generelle – karakter ikke kan give grundlag for afslag på aktindsigt i den foreliggende sag, hverken efter § 9, stk. 2, nr. 2, eller efter § 33, nr. 5. Det er netop lovens klare og grundlæggende udgangspunkt, at der er adgang til aktindsigt i navnene på ansatte i den offentlige forvaltning, og undtagelse fra dette kan kun gøres under særlige omstændigheder og efter en helt konkret vurdering.

[...]

Efter min opfattelse er ministeriets vurdering af den foreliggende sag herefter uden forsvarligt grundlag i offentlighedsloven. Den er egnet til at fremstå mere som et udslag af personalepolitiske hensyn i lyset af en enkeltsag end af sagligt korrekt administration af loven, der som anført gør udtrykkeligt op med spørgsmålet om afslag på aktindsigt som følge af chikane mv.

Det tilføjes, at jeg har stor forståelse for, at det kan være en alvorlig belastning for offentligt ansatte uretmæssigt i offentligheden at blive beskyldt for ”urent trav”.

På dette punkt bygger offentlighedsloven imidlertid på, at noget sådant som det klare udgangspunkt ikke skal imødegås ved hemmeligholdelse af identiteten på de medarbejdere, der nu engang er ansvarlige eller medansvarlige for myndighedens behandling af den pågældende sag. Loven skal tværtimod netop understøtte, at f.eks. medierne kan efterprøve, om der – bl.a. i form af inhabilitet – skulle foreligge problematiske omstændigheder, og i tilfælde, hvor dette f.eks. måtte føre til urimelige beskyldninger mod enkelte ansatte, vil det i første række være en ledelsesmæssig opgave for den pågældende myndighed at imødegå og korrigere sådanne beskyldninger.

Jeg må samlet set anse ministeriets vurdering af sagen for meget kritisabel.

[...]”

I FOB 2015-20 klagede en forfatter til ombudsmanden over, at Dansk BiblioteksCenter A/S (DBC) – der var omfattet af offentlighedsloven – havde undtaget navnene på den konsulent, der havde vurderet den indsendte roman for uegnet til bibliotekskatalogisering, og den sagsbehandler i DBC, der havde behandlet sagen, fra aktindsigt.

Ombudsmanden udtalte blandt andet:

”DBC har [...] bl.a. begrundet afslaget på aktindsigt med, at virksomheden ikke ønsker, at sagsbehandleren og den eksterne konsulent skal udsættes for det ”informationsmønster”, som du anvender på din hjemmeside. Jeg bemærker i den forbindelse, at du på din hjemmeside har beskrevet sagen om vurderingen af din roman og herunder givet udtryk for din utilfredshed med den manglende bibliotekskatalogisering heraf.

Som nævnt har offentlighedslovens § 33, nr. 5 – både i henhold til forarbejderne og som anvendt i praksis – et snævert anvendelsesområde. Når der er tale om aktindsigt i form af egenaces, skærpes betingelserne for anvendelse af bestemmelsen yderligere, jf. formuleringen ”afgørende vægt”.

Efter min opfattelse taler hensynet til sagsbehandleren i DBC og til den eksterne konsulent ikke med afgørende vægt imod, at du får aktindsigt i navnene på de pågældende. Der er således efter min opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for at antage, at du f.eks. vil udsætte de pågældende for chikane eller på anden måde anvende oplysningerne retsstridigt. ”

I FOB 2015-24 klagede en borger til ombudsmanden over, at Udenrigsministeriet to gange havde afslået aktindsigt i borgerens egen sag. Udenrigsministeriet lagde i den seneste aktindsigtsafgørelse vægt på, at den første aktindsigtsafgørelse havde medført en bølge af grov chikane fra borgeren i form af bl.a. beskyldninger om nazisme, antisemitisme m.v. om navngivne medarbejdere på de sociale medier samt oplysninger om medarbejderen og deres ægtefællers og børns private forhold og færd.

Ombudsmanden udtalte blandt andet:

”Efter min gennemgang af sagen – herunder de 11 eksempler, som ministeriet har fremhævet i sin udtalelse af 16. december 2014 – er jeg enig med Udenrigsministeriet i, at din adfærd må betegnes som chikane af særdeles grov karakter.

Jeg mener også, at den efter en målestok om, hvad der må antages at være den almindelige opfattelse i samfundet, ligger ud over, hvad en offentligt ansat bør tåle.

Udenrigsministeriet har efter en konkret vurdering fundet, at en udlevering af de dokumenter og oplysninger, som ministeriet har undtaget fra aktindsigt, med overvejende sandsynlighed vil føre til en ny bølge af den omtalte chikane fra din side.

[...]

I forlængelse heraf – og efter en gennemgang af de dokumenter og oplysninger, som ministeriet i sin nye afgørelse af 5. november 2014 har undtaget fra aktindsigt – kan ministeriets risikovurdering i tilfælde af, at ministeriet udleverede de undtagne dokumenter og oplysninger til dig, derfor også give mig anledning til nogen tvivl.

Det er imidlertid min opfattelse, at det må være Udenrigsministeriet, der er nærmest til at vurdere dette spørgsmål. ”

3. Social- og Indenrigsministeriets vurdering

3.1. Offentlighedsloven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for den offentlige forvaltning, jf. offentlighedslovens § 2.

Udgangspunktet i offentlighedsloven er, at navnet på den ansatte skal udleveres, hvis der anmodes om aktindsigt i en konkret personalesag. Dette følger direkte af offentlighedslovens § 21, stk. 3, og gælder uanset, at personalesager er undtaget fra retten til aktindsigt, jf. offentlighedslovens § 21, stk. 1.

I den foreliggende sag er der imidlertid tale om en generel anmodning om aktindsigt i navnene på læger ansat i akuttelefonen 1813. Det indebærer, at anmodningen ikke skal behandles efter reglerne i offentlighedslovens § 21.

Det er imidlertid efter offentlighedsloven udgangspunktet, at oplysninger om, hvilke personer der har truffet afgørelse, hvem der i øvrigt har medvirket i sagsbehandlingen, og hvem der er ansat i en bestemt (enhed hos) en myndighed, er undergivet aktindsigt. Uanset at der ikke begæres aktindsigt i en konkret personalesag, og uanset at offentlighedslovens § 21, stk. 3, således ikke finder direkte anvendelse, følger det af princippet i og hensynene bag bestemmelsen, at der gælder dette udgangspunkt. At der er aktindsigt i navnet mv. i personalesager (der som anført i almindelighed er undtaget fra aktindsigt) må således understøtte, at der som udgangspunkt også er aktindsigt i tilsvarende oplysninger i sager, der ikke er personalesager, jf. FOB 2014-18. Offentligheden, herunder medierne, har en reel interesse i, at oplysningerne undergives aktindsigt, jf. betænkning nr. 1349/1998, da oplysninger om navnene på de ansatte hos en (del af en) myndighed er et vigtigt led i offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning, som loven har til formål at understøtte, jf. offentlighedslovens § 1, stk. 1, nr. 3.

Der henvises til den i afsnit 2.2. og afsnit 2.4. anførte litteratur og praksis.

Navne på ansatte vil efter en konkret vurdering kunne afslås efter offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, eller undtages efter offentlighedslovens §§ 30-33.

Social- og Indenrigsministeriet vurderer i det følgende, hvorvidt oplysningerne om navnene på læger ansat i akuttelefonen 1813 kan undtages fra retten til aktindsigt efter reglerne i offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, § 30, nr. 1, eller § 33, nr. 5.

3.2. Efter offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, kan behandlingen af en anmodning om aktindsigt afslås, i det omfang anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

Region Hovedstaden skrev i henvendelsen af 9. december 2014 til Statsforvaltningen, at regionen er enig i Statsforvaltningens afvisning af muligheden for at tage offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, i brug i den foreliggende sag, da der ikke foreligger oplysninger, der indikerer, at Dagens Medicins aktindsigtsanmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

Social- og Indenrigsministeriet er enig med Statsforvaltningen og Region Hovedstaden i, at bestemmelsen ikke finder anvendelse i forbindelse med anmodningen om aktindsigt fra Dagens Medicin, da der heller ikke efter ministeriets opfattelse foreligger konkrete omstændigheder ved anmodningen, der indikerer, at anmodningen skal tjene et retsstridigt formål, herunder chikane.

Der foreligger således ikke efter ministeriets opfattelse en konkret begrundet mistanke (antagelse) om, at oplysningerne om navnene på de ansatte læger skal bruges af Dagens Medicin i et chikanøst øjemed m.v., og der er efter ministeriets opfattelse ikke tale om et tilfælde af misbrug af retten til aktindsigt, der er omfattet af offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2.

3.3. Efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Ved vurderingen af, hvilke oplysninger der kan anses for at vedrøre private forhold, skal der tages udgangspunkt i, om oplysningerne er af en sådan karakter, at de efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab. Der henvises til de specielle bemærkninger til offentlighedslovens § 30, nr. 1 (Folketingstidende (elektronisk udgave), i L 144, fremsat den 7. februar 2013, Folketingsåret 2012-2013, side 102f). Se herom i afsnit 2.3.

Ved vurderingen af, om en oplysning kan undtages fra aktindsigt, er det afgørende, om oplysningen ud fra en generel betragtning efter sin karakter vedrører oplysninger om enkeltpersoners private forhold, Det er derimod ikke en betingelse, at hemmeligholdelse i det konkrete tilfælde er af betydning for den person, som oplysningerne angår. Der henvises bl.a. til FOB 2014-18, som er nærmere omtalt i afsnit 2.4.

Oplysninger om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved en sags behandling, kan heller ikke undtages, da der ikke er tale om oplysninger om private forhold. Der henvises til betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, side 649.

Det er på baggrund heraf ministeriets opfattelse, at aktindsigt i oplysninger om lægernes navne ikke kan afslås med hjemmel i offentlighedslovens § 30, nr. 1, da der således er tale om oplysninger, som efter forarbejderne til offentlighedsloven og praksis ikke kan betegnes som private.

3.4. Region Hovedstaden finder, at afslag på aktindsigt i en liste over læger ansat i akuttelefonen 1813 kan afslås med hjemmel i offentlighedslovens § 33, nr. 5. Regionen anfører, at bestemmelsen må være relevant, hvor offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, ikke kan bringes i anvendelse. Som begrundelse for afslag på aktindsigt anfører regionen, at der er tale om en helt ekstraordinær situation som følge af den tilspidsede konflikt mellem Region Hovedstaden og PLO-Hovedstaden, og at der er en klar og velbegrundet frygt for chikane i tilfælde af videregivelse af identitetsoplysningerne til Dagens Medicin underbygget af lægernes egne udsagn samt i artikler i Dagens Medicin. Dertil kommer, at det efter regionens opfattelse bør tillægges vægt, at der kan risikere at opstå en risiko for driftsforstyrrelse af akuttelefonen 1813 samt problemer med fremtidig rekruttering af læger. Yderligere anfører regionen, at *”Statsforvaltningens sidestilling af den foreliggende sag vedrørende 1813 og ombudsmandens afgørelse i Zornig-sagen efter RHs opfattelse ikke forekommer holdbar. [...] I sagen vedrørende 1813 opstår beskyttelseshensynet [...] ikke som følge af behandlingen af en konkret sag, men på grund af den helt ekstraordinære situation, at risikoen for chikane udspringer af lægernes ansættelsesforhold i sig selv.”*

3.4.1. Efter bestemmelsen i offentlighedslovens § 33, nr. 5 – den såkaldte generalklausul – kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Bestemmelsen har et snævert anvendelsesområde. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 33, nr. 5, (Folketingstidende (elektronisk udgave), i L 144, fremsat den 7. februar 2013, Folketingsåret 2012-2013, side 105f). Se afsnit 2.4. Det er forudsat, at der kun vil blive gjort brug af bestemmelsen i tilfælde, hvor hemmeligholdelse af hensyn til offentlige eller private interesser er klart påkrævet. Og det skal være nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til disse interesser. Offentlighedslovens § 33, nr. 5, forudsætter, at man foretager en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af, om væsentlige hensyn gør det påkrævet, at oplysningerne hemmeligholdes.

Det følger således af formuleringen af indledningen til offentlighedslovens § 33 ("nødvendigt"), at en anmodning om aktindsigt kun kan afslås, hvis retten til at blive gjort bekendt med oplysninger i en sag eller et dokument efter et konkret skøn findes at burde vige for de nærmere opregnede væsentlige hensyn til offentlige og private interesser.

Opsamlingsbestemmelsen skal i første række benyttes til at tilgodese beskyttelsesinteresser, der er anerkendt ved udformningen af lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelsen.

Aktindsigt kan kun afslås, hvis der er nærliggende fare for, at private eller offentlige interesser vil lide skade af betydning. Der henvises til betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, kapitel 17, afsnit 4.1.2.1., side 658-659, og Justitsministeriets vejledning nr. 9847 af 19. december 2013 om lov om offentlighed i forvaltningen pkt. 8.4.1.

3.4.2. Ministeriet har foretaget en vurdering af, om der i sagen foreligger en nærliggende fare for, at private interesser vil lide skade af betydning.

Som nævnt i afsnit 3.1. er det efter offentlighedsloven udgangspunktet, at oplysninger om, hvilke personer der har truffet afgørelse, hvem der i øvrigt har medvirket i sagsbehandlingen, og hvem der er ansat i en bestemt (enhed hos) en myndighed, er undergivet aktindsigt. Det er ministeriets opfattelse, at man som offentligt ansat som udgangspunkt skal tåle, at ens navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold m.v. er oplysninger, der kan anmodes om indsigt i, jf. også offentlighedslovens § 21, stk. 3.

Det er i praksis om generalklausulen i den tidligere offentlighedslovs⁸ § 13, stk. 1, nr. 6, og den gældende offentlighedslovs § 33, nr. 5, antaget, at hensynet til en ansat kan føre til, at navnet kan undtages fra aktindsigt, f.eks. hvis der foreligger en konkret begrundet mistanke om, at udlevering af vedkommendes navn kan medføre, at den ansatte bliver udsat for chikane. Oplysninger om, hvilke personer der har truffet afgørelse, og hvem der i øvrigt har medvirket i sagsbehandlingen, kan kun i ganske særlige tilfælde, hvor der måtte være et klart behov for at beskytte den enkelte ansatte, tilbageholdes for at beskytte den offentligt ansatte. Der henvises blandt andet til FOB 2014-18 og til Offentlighedsloven med kommentarer af Mohammad Ahsan, 1. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2014, side 370-371.

Oplysninger om navne på offentlige ansatte vil som anført i de specielle bemærkninger til den dagældende offentlighedslovs § 2, stk. 3, jf. afsnit 2.2., f.eks. kunne undtages, hvis der er en konkret formodning for, at medarbejderen i givet fald vil blive udsat for repressalier, forulempelser eller lignende. Den ansatte skal således i givet fald for at kunne opnå beskyttelse imod, at navnet undergives aktindsigt, blive udsat

for en reaktion af en vis styrke, der efter en målestok om, hvad der må antages at være den almindelige opfattelse i samfundet, ligger ud over, hvad en offentligt ansat bør tåle. Der henvises blandt andet til Justitsministeriets vejledning om aktindsigt i personalesager, 1997, pkt. 17, samt til FOB 1996.122 og FOB 2015-24.

Ministeriet finder, at spørgsmålet om aktindsigt i navnene på sagsbehandlere i de i afsnit 2.4. resumerede udtalelser FOB 2014-18 og FOB 2015-20, og spørgsmålet om aktindsigt i navnene på lægerne ansat i akuttelefonen 1813 er direkte sammenlignelige. Begge udtalelser handler om, hvorvidt man som offentligt ansat skal tåle, at ens navn er en oplysning, der er offentligt tilgængelig.

Det almindelige ubehag, en ansat kan have ved, at ens navn og dermed ens ansættelsesforhold bliver undergivet aktindsigt og efterfølgende omtalt i medierne, kan altså ikke begrunde, at den ansattes navn ikke undergives aktindsigt, da dette efter offentlighedsloven er et udgangspunkt, man som offentligt ansat må tåle.

Det særlige ubehag, der er forbundet med, at en ansat bliver underkastet negativ omtale i medierne, kan heller ikke i sig selv begrunde, at den ansattes navn ikke undergives aktindsigt. I overensstemmelse med, hvad der er anført af ombudsmanden i FOB 2014-18 kan den alvorlige belastning for en offentligt ansat, der er forbundet med at blive udsat for beskyldninger i medierne, ikke begrunde hemmeligholdelse af den ansattes navn, da offentlighedsloven netop skal understøtte mediernes kontrol med den offentlige forvaltning. En generel vurdering af risikoen for, at lægerne kan blive omtalt i medierne på en måde, der kan opleves som krænkende, kan i lighed med, hvad ombudsmanden har anført i FOB 2014-18, ikke i sig selv begrunde en fravigelse af offentlighedslovens udgangspunkt.

Det særlige forhold i denne sag – som ikke forelå i FOB 2014-18 – at risikoen for negativ omtale udspringer af lægernes ansættelsesforhold i sig selv og ikke af en bestemt sag, - og dermed, at den negative omtale måske kan have en længere varighed eller en anden styrke end den negative omtale knyttet til en bestemt sag - kan ikke føre til en ændret vurdering af dette spørgsmål. Negativ omtale af en offentlig ansat i medierne, hvad enten dette skyldes en sag, man har behandlet som offentligt ansat, eller af ens ansættelsesforhold, ligger efter ministeriets opfattelse ikke ud over, hvad man som offentligt ansat efter en målestok om, hvad der må antages at være den almindelige opfattelse i samfundet, må tåle.

Det særlige forhold i denne sag – som ikke forelå i FOB 2014-18 – at risikoen for negativ omtale for hele gruppen af ansatte læger i akuttelefonen 1813 kan give en generel risiko for konkrete henvendelser fra andre læger eller andre personer, der indtager samme holdning som PLO-Hovedstaden til ens ansættelsesforhold i akuttelefonen 1813, kan efter ministeriets opfattelse heller ikke begrunde en beskyttelse af den ansattes navn i strid med offentlighedslovens udgangspunkt. Aktindsigt kan efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kun afslås, hvis der er nærliggende fare for, at private interesser vil lide skade af betydning, jf. afsnit 3.4.1.

Det forhold, at nogle af lægerne har været udsat for sådanne konkrete henvendelser, kan derfor ikke føre til, at hele gruppen af ansatte læger i akuttelefonen 1813 beskyttes imod aktindsigt i alle lægernes navne. Navnene på de af lægerne i gruppen af ansatte læger i akuttelefonen 1813, der har været udsat for sådanne konkrete henvendelser, kan efter ministeriets opfattelse heller ikke undtages fra aktindsigt, således som sagen foreligger oplyst om arten og karakteren af henvendelserne.

Den generelle risiko for offentlige karrierevanskeligheder eller den konkrete risiko herfor for nogle af de ansatte læger i akuttelefonen 1813 kan af samme grund ikke begrunde, at navnene på hele gruppen af ansatte læger i akuttelefonen 1813 undtages fra aktindsigt. Navnene på de af lægerne i gruppen af ansatte læger i akuttelefonen 1813, der har anført en risiko for offentlige karrierevanskeligheder, kan efter ministeriets opfattelse ikke undtages fra aktindsigt, da der, som sagen foreligger oplyst, ikke er anført den fornødne nærliggende fare for, at private interesser vil lide skade af betydning, jf. afsnit 3.4.1. Det bemærkes herved, at regionen som offentlig myndighed alene må varetage saglige hensyn i ansættelsen.

Den generelle risiko for private karrierevanskeligheder eller den konkrete risiko herfor for nogle af de ansatte læger i akuttelefonen 1813 kan ikke begrunde, at navnene på hele gruppen af ansatte læger i akuttelefonen 1813 undtages fra aktindsigt. Aktindsigt kan efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, kun afslås, hvis der er nærliggende fare for, at private interesser vil lide skade af betydning, jf. afsnit 3.4.1. Navnene på de af lægerne i gruppen af ansatte læger i akuttelefonen 1813, der har anført en risiko for private karrierevanskeligheder, kan efter ministeriets opfattelse ikke undtages fra aktindsigt, da der, som sagen foreligger oplyst, ikke er anført den fornødne konkrete formodning for en nærliggende fare for, at private interesser vil lide skade af betydning, jf. afsnit 3.4.1.

Det forhold, at man i PLO's og Lægeforeningens relevante organer overvejer mulighederne for at sanktionere læger, der arbejder i 1813, med advarsler, bøder, udelukkelse fra efteruddannelse eller i yderste konsekvens eksklusion, udgør ikke efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse en væsentlig privat interesse, som gør hemmeligholdelse af lægernes navne påkrævet.

Det er på denne baggrund Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at regionen ikke ved de indhentede udtalelser fra læger ansat i akuttelefonen 1813 har tilvejebragt oplysninger, der giver et tilstrækkeligt konkret grundlag for at fastslå, at retten til aktindsigt i lægernes navne efter et konkret skøn findes at burde vige for de nærmere opregnede væsentlige hensyn til private interesser.

3.4.3. De af regionen anførte offentlige interesser i ikke at meddele aktindsigt i lægernes navne, bl.a. hensynet til driften af akuttelefonen 1813 samt problemer med fremtidig rekruttering, har efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse ikke en sådan vægt, at det kan føre til en fravigelse af udgangspunktet, hvorefter aktindsigt i de ansattes navne skal meddeles. Som anført ovenfor i afsnit 3.4.1. kan aktindsigt kun afslås, hvis der er nærliggende fare for, at offentlige interesser vil lide skade af betydning.

Der foreligger ikke i sagen oplysninger om, at udlevering af navnene på de læger, der arbejder i akuttelefonen 1813, i forbindelse med den faglige konflikt mellem Region Hovedstaden og PLO-Hovedstaden skulle bevirke forstyrrelse af de pågældende medarbejders håndtering af driften af akuttelefonen 1813. Der foreligger ikke i sagen oplysninger om, at det forhold, at PLO-Hovedstaden har anbefalet sine medlemmer om ikke at søge ansættelse i akuttelefonen 1813 og overvejer at tage foreningsmæssige skridt imod de medlemmer, der har taget ansættelse i akuttelefonen 1813, skulle udgøre en konkret risiko for fremtidige rekrutteringsvanskeligheder. Det forhold, at en udlevering af navnene på de læger, der på nuværende tidspunkt arbejder i akuttelefonen 1813, kan indebære en generel risiko for, at lægerne søger andet ansættelsesforhold, kan derfor som følge af den manglende konkrete risiko for fremtidige rekrutteringsvanskeligheder ikke udgøre en nærliggende fare for, at regionens interesser vil lide skade af betydning.

3.5. Samlet set er det således Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at der ikke lovligt kan gives afslag på aktindsigt i oplysninger om navnene på de læger, som er ansat i Region Hovedstadens akuttelefon 1813, med henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5.

Social- og Indenrigsministeriet har dags dato anmodet Region Hovedstaden om inden udgangen af december 2015 at orientere Statsforvaltningen om, hvad regionen agter at foretage i anledning af ministeriets udtalelse.

Ved kopi af dette brev har Social- og Indenrigsministeriet dags dato meddelt Statsforvaltningen sin retsopfattelse.

Kopi af dette brev er ligeledes sendt til Dagens Medicin til orientering.

Kopi af dette brev vil blive offentliggjort på www.offentlighedsportalen.dk samt på Social- og Indenrigsministeriets hjemmeside.

Med venlig hilsen

Christina Ekmann

- 1 Lovbekendtgørelse nr. 770 af 9. juni 2015
- 2 Lovbekendtgørelse nr. 769 af 9. juni 2015
- 3 § 2 i lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen, som affattet ved lov nr. 276 af 13. maj 1998
- 4 Lovforslag nr. L 33, fremsat den 26. marts 1998, FT 1997-98, 2. samling, tillæg A, side 888, 895.
- 5 Lov nr. 280 af 10. juni 1970 om offentlighed i forvaltningen
- 6 Lov nr. 280 af 10. juni 1970 om offentlighed i forvaltningen
- 7 Lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen
- 8 Lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen